

Anhang 5

Interviewer: ok æh setter den her kanskje #00:00:05-2#

Person: hmm #00:00:05-2#

Interviewer: æh ja så hyggelig at du ville møte meg æh det var kanskje litt overraskende for deg også at noen ville skrive masteroppgave om den oversettelsen #00:00:21-1#

Person: ja, det er ikke så ofte det skjer, slike ting, så det er egentlig veldig hyggelig #00:00:27-5#

Interviewer: ja, det var det jeg håpet på. nei men jeg tenkte jeg kunne kanskje begynne å fortelle hvorfor jeg valgte det temaet da. det var rett og slett, jeg tok jo bachelorgraden i tysk ved UiB og da hadde vi et kurs om fantasylitteratur og da hadde vi ikke Käptn Blaubär men Rumo som analysebok og det er jo også av Walter Moers og det syntes jeg var en helt fantastisk historie og da kom det jo allerede fram at han bruker språket og spesielt såne faste uttrykk veldig lekent da. spiller mye med det og det syntes jeg var veldig spennende. men rumo har jo ikke blitt oversatt enda, men da fikk jeg vite at käptn blaubär ble oversatt av deg også var det jo ganske mye altså samme språkstil da selvfølgelig nei også syntes jeg det var veldig spennende å se hvordan det ble oversatt til norsk. jeg er jo tysk og det er også en ting til som er veldig spennende for meg for jeg lærer veldig mye av din oversettelse for ordtrykk er jo veldig vanskelig å lære seg i et fremmed språk #00:02:13-0#

Person: ja det er jo det som er det vanskeligste egentlig #00:02:13-0#

Interviewer: ja og det er jo veldig vanskelig å oversette #00:02:13-6#

Person: ja det er det også #00:02:13-6#

Interviewer: ja så det var hvordan jeg kom til temaet også er jeg jo veldig nysjerrig nå på hvordan det var å jobbe med boka og de forskjellige uttrykkene så men først tenkte jeg egentlig å spørre

deg sånn helt generelt hvilke språk er det egentlig du oversetter og hva slags tekster er det du oversetter #00:02:51-6#

Person: det er litterære tekster så å si bare det og det betyr da romaner og noveller og det er da fra tysk og engelsk og svensk og dansk de fire #00:03:09-2#

Interviewer: og da alle til norsk da #00:03:18-2#

Person: alle til norsk ja det er jo alltid slik at det er få oversetter som ikke oversetter til sitt eget morsmål ja det tror jeg nesten ikke skjer på profesjonelt nivå for det er jo ingen andre språk altså du kan lære et fremmed språk veldig godt men du får aldri den dype og liksom intime forholdet til andre språk enn for ditt eget morsmål sånn tror jeg det i hvertfall #00:04:06-0#

Interviewer: og hva liker du mest ved å oversette #00:04:06-0#

Person: nei altså det er en veldig kreativ form for skriving altså det er lett å tenke at når man oversetter så er man veldig bundet til det man bare liksom oversetter slaget det som står men i virkeligheten er det jo en veldig kreativ prosess for du må jo på en måte visualisere alt du må høre alt og du må på en måte dikte mer ikke sant for å forstå hvordan dette høres ut på norsk da ja så du kan ikke sitte og oversette ord du må det er en veldig kreativ prosess og det liker jeg veldig godt #00:04:49-4#

Interviewer: ja også er jo det norske publikum helt annerledes enn det tyske da for eksempel #00:04:57-3#

Person: det vet jeg ikke #00:05:03-8#

Interviewer: nei tenker du noe på det #00:04:59-1#

Person: nei hvordan tenker du spennende tanke hva mener du #00:05:06-5#

Interviewer: nei for eksempel hvis du velger eller hvis du oversetter et ordtak fra tysk til norsk også har du kanskje den perfekte oversettelsen i dine øyne men så er det kanskje ikke så aktuelt å si det nå lenger og så må du tenke sånn hm kommer leseren til å forstå meningen bak ordtaket #00:05:33-3#

Person: mh jada nei når du nevner sånn faste uttrykk og sånt ikke sant det er jo kanskje det vanskeligste når du oversetter det er jo det og det er alltid når det er faste uttrykk så det er noe som alltid er veldig fascinerende for meg som er norsk du kommer fra et språk og du har alle disse ? og disse faste uttrykkene og så finner du at på tysk for eksempel så sies det samme på en litt annen måte det er et litt annet bilde og det er jo alltid spennende å tenke på ja hvorfor valgte man det og det synes jeg alltid er veldig spennende å tenke på når du hører på engelsk ja og svensk og dansk i skandinavia har man jo veldig ofte de samme bildene men ikke alltid ikke alltid #00:06:28-9#

Interviewer: ja ja #00:06:34-9#

Person: så det er en veldig morsom ting og så #00:06:37-2#

Interviewer: finnes det ofte sånne falske venner i skandinavia at det høres ut som om det er det samme og så #00:06:44-7#

Person: ja det er mange falske venner ja på sånn på ordnivå ja men nå tenker jeg mer på sånn de bilder sant de uttrykkene de faste vendingene sånne idiomer da ja de er av og til akkurat de samme men av og til er de litt annerledes så det er veldig spennende å tenke liksom sånn ok i tyskland så skriver man om dette på den måten så har man det bilde så det jo fascinerende at forskjellige språk danner forskjellige bilder ? for å uttrykke det samme #00:07:36-8#

Interviewer: ja altså det er jo veldig kulturelt forankret #00:07:40-7#

Person: ja helt klart #00:07:43-8#

[...] #00:07:59-8#

Interviewer: yes ehm ja jeg lurer også på eh det finnes jo veldig mange teorier om hva som er en god oversettelse men det er jo da veldig teoretisk og jeg lurer på om hva er dine krav til egen arbeid på en måte altså hva er en god oversettelse for deg i praksis da #00:08:29-8#

Person: mh ja det er jo selvfølgelig vanskelig å svare på nei altså det det handler om synes jeg alltid det er å altså den reseptive prosessen når du begynner å lese og liksom og ta på deg det som sies og høre de stemmene som snakker #00:09:07-6#

Interviewer: mener du deg som oversetter nå #00:09:10-3#

Person: ja og når du leser originalteksten ikke sant også tar til deg det som for det er alltid en alle skriver forskjellige alle har en altså det er en reseptiv prosess du må på en måte finne ut hvordan denne forfatteren skriver hvordan han snakker hvordan personer i boka snakker tonefall alt altså det er en sånn det må du på en måte skaffe deg et bilde av på en måte også er det da oppgaven ikke sant også eh å gjenta det på ditt eget språk og du må du alltid være kreativ altså du må det er sånn som alle det er ikke sant eh troskap mot originalen og frihet altså du skal både være tro mot originalen men du må også være fri du må kunne frigjøre deg fra altså det semantiske nivået ikke sant og det er veldig vanskelig å svare på rett og slett nei men jeg tror det med tone du må tørre å være kreativ #00:10:32-8#

Interviewer: skaper du på en måte en ny original med oversettelsen #00:10:43-4#

Person: nei det er jo på en måte gjør du jo det hvis du lar to oversettere hvis du lar ti oversettere oversette den samme boka så vil du få ti veldig forskjellige versjoner ja veldig forskjellige og det er klart det betyr at hver oversetter han på en måte lager sitt skaper sitt eget han skriver boka på sin måte ja så jeg tenker aldri på at det er min tekst ? du prøver jo hele tida å være så tro du kan og på en måte men likevel det er jo en selvstendig tolkning og den versjonen du skriver er din versjon #00:11:30-0#

Interviewer: mh spennende #00:11:31-8#

Person: ja det er spennende det er veldig spennende #00:11:32-8#

Interviewer: men eh apropos ti oversettere som oversetter samme bok det var jo ikke tilfelle her det er jo bare deg som har oversatt denne boken og det er jo også den eneste boka av Moers som #00:11:48-5#

Person: ble oversatt til norsk ja nettopp #00:11:54-8#

Interviewer: så var det liksom en curse eller en blessing å ikke ha altså jeg tenker liksom det kan jo være en hjelp å ha tidligere materiale på norsk og se hvordan det har blitt oversatt eller var det #00:12:10-3#

Person: ja det der har jeg aldri tenkt på egentlig det har jeg det har kanskje hendt at det er nyoversatt men tror nesten ikke det er at det har eksistert en tidligere versjon på norsk så det er liksom det er og så nei det var jo hva var det egentlige spørsmålet ditt om det var en blessing eller en curse #00:12:42-9#

Interviewer: ja altså jeg vet ikke om du pleier å lese andre oversettelser av bøker du oversetter #00:12:46-2#

Person: nei nei det gjør jeg ikke altså nei faktisk ikke det har nok forekommet enkelte tilfeller hvor det kan ha vært at jeg var i tvil om det har forekommet men det er veldig sjelden #00:13:06-4#

Interviewer: veldig sjelden så du vil ikke si at det var veldig vanskelig å oversette den boka pga at det ikke fantes #00:13:16-0#

Person: nei ikke pga av at det ikke fantes en norsk versjon fra før nei det var det ikke men at det var vanskelig å oversette den det var det nok men jeg tror ikke jeg tenkte så mye på oi det her var

veldig vanskelig det var jo mer sann at det var vel en fletting og ? sann tekst som er så så rik og så kreativ og så fantastisk på mange måter #00:13:38-9#

Interviewer: ja eh oversettelsen kom jo ut i 2002 ehm var det du som valgte å oversette denne boka #00:14:00-5#

Person: nei det var det ikke det var forlaget det var det #00:14:01-2#

Interviewer: hvordan fungerer det da altså hvordan er prosessen hvorfor ble du som oversatt #00:14:15-7#

Person: eh prosessen er som regel slik at i forlagene så sitter redaktører som har ansvaret for den oversatte litteraturen og de redaktørene har et nettverk de kjenner de har en oversikt over oversettelsene som finnes og så eh denne redaktørene velger hvilken oversetter de vil tilby boken til #00:14:35-5#

Interviewer: og på grunnlag av tidligere arbeid #00:14:36-9#

Person: ja det vil gjerne ja klart det så jeg vet også at der er noen oversettere som følger veldig med ute hva som kommer av ny litteratur og som leter mye og som kommer til forlaget og sier se her nå har jeg funnet en bok her ikke sant den er veldig bra den burde dere ta og da men det har ikke jeg gjort så mye jeg følger jo med en del men at jeg som regel er det vel sann at forlaget kommer til deg og spør her har vi denne boka vil du oversette den #00:15:18-5#

Interviewer: og så var du da sann ja jeg kan gjøre det eller #00:15:19-4#

Person: ja ja #00:15:23-4#

Interviewer: hadde du lest den tyske før #00:15:27-0#

Person: nei jeg kjente ikke Walter moers jeg kjente ikke boka i det hele tatt ehm jeg tenker at jeg

fikk boka eh altså jeg så jo med en gang at dette vil jeg gjerne gjøre for den var jo veldig morsomt og veldig utfordrende som eh for en oversetter er det jo en drøm å få en sånn bok som den som er så leken og så ja ganske morsomt rett og slett #00:15:56-3#

Interviewer: mh så gøy ehm ja så da begynte du med oversettelsesarbeidet i husker du når du begynte #00:16:08-1#

Person: nei #00:16:14-7#

Interviewer: for det tyske kom jo ut i 1999 hvis jeg ikke husker feil nå ja så #00:16:23-0#

Person: tenker du på hvor lang tid jeg brukte på det det kan jeg ikke huske nei men jeg brukte jo ja kanskje et halvt år eller noe sånt nå det er jo hvilket forlag var det her igjen #00:16:35-0#

Interviewer: oversettelsen? #00:16:38-1#

Person: ja ja #00:16:41-5#

Interviewer: det er egmont damm #00:16:40-9#

Person: åja det var egmont det var damm ja eh ja nei som regel så som regel altså de er jo ute etter de her litteratur? redaktørene ikke sant og så er det sånne budrunder ikke sant man finner en bok som man gjerne vil ha også kontakter man da forlaget i tyskland og spør om kan få denne og ofte er det jo flere forlag som gjerne vil ha den samme boka og da er det jo ofte en budrunde og de som byr mest penger de får og altså det som regel er det sånt at når man først har fått en bok som man gjerne vil ha ut i det norske markedet da haster det litt ja eh det er veldig sjeldent sånt at man sikrer seg en bok og så tenker man sånn ja den kan komme ut om to år eller et eller annet sånt så det er så jeg tror ikke jeg brukte jeg brukte kanskje et halvt år for den er ganske stor #00:17:48-8#

Interviewer: ja den er jo det men du vil si at et halvt år er en lang periode for en oversettelse

#00:18:00-5#

Person: ja relativt ja det kan du si #00:18:01-6#

Interviewer: ja jeg trodde det tar mye lengre tid #00:18:04-0#

Person: mh ja men altså det kan jo ta lengre tid det her var jo hvor mange sider var det igjen
#00:18:15-1#

Interviewer: det er jo 700 noe #00:18:17-0#

Person: 700 noe ja nei jeg husker ikke nøyaktig da [...] men jeg tror nok at det tok sikkert et halvt år minst #00:18:28-2#

Interviewer: mhh ehm nå kom jeg akkurat på noe men jeg husker ikke eh ja vi tar det etterpå ja men har du hatt noe kontakt med moers #00:18:46-2#

Person: nei det har jeg ikke nei #00:18:54-4#

Interviewer: er det veldig er det uvanlig å ha kontakt med #00:18:58-2#

Person: det er veldig forskjellig noen oversettere har veldig mye kontakt med sine forfattere jeg har egentlig lite og sjeldent men noen har det ja #00:19:08-7#

Interviewer: er det et bevisst valg at du ikke tar kontakt med forfatteren #00:19:15-3#

Person: nei kanskje ikke så mye et bevisst valg men nei for jeg har ikke noe sånt prinsipielt imot altså men jeg tror at folk er forskjellige altså oversettere er forskjellige noen føler at man må helst på en måte at det kan være viktig da å konsultere eh forfatteren for å hele tida vite at man har forstått det riktig og tenkt riktig her ehm og i parentes bemerket så kjenner jeg også forfattere som av og til blir lei av oversettere som altså forfattere er også forskjellige altså noen liker det

veldig godt å ha kontakt med sine oversettere og synes at det er veldig fint men andre forfattere liksom ikke liker det så godt men jeg tror for meg er det mer sånn at når du begynner med en oppgave med en bok er det på en måte da tar du litt ansvaret for den boka skjønner du hva jeg mener det er det blir deg på en måte det blir din versjon det blir uansett blir det din tolkning du kan ikke spørre om alt du er nødt til å ta valg du er nødt til å bestemme deg hvordan er dette hvordan høres dette ut hvordan skal dette være altså mange sånne valg må du ta og for meg er det jeg føler meg som oftest ganske trygg på de valgene jeg tar og ehm men som sagt det har vært situasjoner hvor ja det kan da også være at rett og slett inkonsistens altså oppdaget ting som kan være rett og slett en feil i originalen så du må bare forsikre deg om har jeg forstått dette riktig er det bevisst at det står feil eh sånne ting men så har jeg også vært det har hendt at jeg har et sted som er veldig nøyaktig beskrevet for eksempel et hus en eiendom eh hvor veldig mange ting er avhengige av dette virkesett at du på en måte har for det kan være at et sted har veldig stor betydning for det som skjer og da det har hendt at jeg har kontaktet forfatteren og har skrevet du har skrevet dette ordet for denne bygningen og fasade han beskriver en balkong en altan og da er det viktigere for meg å vite er det en altan er det en balkong er det en terrasse er det hva er det liksom akkurat hvordan ser det ut så for sånne konkrete ting bare for å få ting riktig så har jeg av og til tatt kontakt ja #00:22:39-4#

Interviewer: men eh det virker jo veldig detaljearbeid eh og det er jo litt urettferdig vil jeg si at du får så kort tid for å oversette boka mens forfatteren da har jo gjerne flere år #00:23:02-1#

Person: ja ja ja ja men det er jo to helt forskjellige prosesser ikke sant fordi altså forfatteren må jo tenke alt han må jo planlegge alt han må jo altså den tankeprosessen som ligger bak å skape en roman er jo en mye større prosess altså som oversetter er jo alt tankearbeidet gjort alle ? alt er jo ? gjort ferdig historiene er ferdig fortalt og du må ha denne reseptive evnen å ta inn det som står der og så har du jo da en kreative skriveprosessen er jo på en måte en helt annen prosess altså hvis du er forfatter så må det er så mange mange ting å tenke på og passe alt det der er jo på en måte gjort eh det har jeg tenkt på jeg synes at som oversetter er det en slags luksustilværelse du kan bare sitte og være kreativ og slippe å tenke på en masse viktige ting så alt er ferdig tenkt alt det tunge tankearbeidet og det er på en måte gjort av andre også kan du sitte og forholde deg til et ferig resultat og sitte og arbeide og ? altså det for meg i hvertfall for veldig mange oversettere vi er

veldig glade i å skrive og det er det føles det har jeg aldri tenkt på at det er en luksustilværelse for en skribent å få lov til å sitte og skrive fantastiske bøker og fantastiske historier for du skriver jo på en måte ikke sant du skriver jo men det er jo tenkt av andre den tunge tankeprosessen bak en bok er jo gjort feridg av andre av forfatteren #00:25:15-7#

Interviewer: det er jo ja eh kanskje litt forskyvet fokus mens forfatteren er litt sånn den er jo litt på alle områder da men da tenker jeg på innholdet mens du eller oversetteren er da inne på det språklige og det går jo da jeg kanskje mer arbeid i det enn den originale forfatteren lar inn i det #00:25:48-0#

Person: kanskje det kan være mhh ja det er klart mhh #00:25:58-1#

Interviewer: ja mhh skal vi se ehm ja eh det er jo litt et par år siden den oversettelsen kom ut men jeg lurar på om eh du husker noe som veldig spesielt med teksten eller om det var noe du endret i teksten #00:26:33-9#

Person: mhh at du endret det kan jeg ikke huske nå har jeg ikke lest boka jeg har hatt det travelt så jeg har ikke gått tilbake så veldig i romanen så jeg har den ikke så veldig present men jeg tror ikke at hva tenker du på hva forandret ting #00:27:01-5#

Interviewer: nei jeg tenkte bare #00:27:03-8#

Person: for umiddelbart tenkte jeg nei det tviler jeg på at jeg har gjort den vil jeg liksom ikke det nei i utgangspunktet tror jeg ikke at jeg har forandret noe #00:27:19-3#

Interviewer: nei jeg altså jeg har ikke funnet noe liksom at du har utelatt et avsnitt eller noe sånt jeg var bare nysjerrig hvordan arbeidet var med boka og #00:27:35-3#

Person: altså jeg kan jo huske at jeg hadde det veldig morsomt og jeg kan også huske det at jeg tror det gikk ganske raskt jeg tror jeg skrev ganske raskt ja fordi at når du kommer inn på en måte når du har blitt kjent med boka og på en måte fått et klart inntrykk av hvordan hvem er disse

personene hvordan snakker dem og så har du på en måte et univers i seg selv og da når du har gjort det da kan det ofte gå veldig fort det kan være veldig lett for da har du på en måte lagt alt på plass og da at det de sier (?) vil da være ikke sant det vil komme av seg selv for det er naturlig og det er det tar alltid tid i begynnelsen og på en måte føle seg fram og finne ut hvordan er det hvordan snakker de hva er dette for noe når du har kommet så langt at du er på en måte innafør da går det ofte fort #00:29:08-5#

Interviewer: og ehm ja jeg ser jo da på ordtak og faste uttrykk altså redewendungen und sprichwörter ehm kan du si en gang til hvorfor de er så spesielle å oversette og så spesielt vanskelig da #00:29:23-4#

Person: ja altså av og til altså delvis fordi de av og til falske venner ikke sant og av og til fordi de er andre bilder og andre uttrykk enn du har i ditt eget språk så det kan være vanskelig fordi du hele tida må være på vakt du må mistenksom når det kommer et sånt bilde er dette bokstavelig er dette et idiom er det et ordtak eller er det bare det det ser ut som liksom så man det er alltid en jobb å gjøre med å være å kikke på at du har forstått det riktig og at du bruker det riktige sprichwort på ditt eget språk da #00:30:15-6#

Interviewer: mhh og hvordan bestemmer du deg for det da altså er det mye recherche i ordbok og #00:30:23-4#

Person: ja det kan være det men som regel altså jeg er sikker på at i 90 prosent kanskje mer og det er kanskje farlig å si det men i den boka her så jeg hadde det er så lenge siden jeg kan jeg tror nok i hvertfall at stortsett i alle tilfellene så følte jeg meg ganske sikker på at jeg forsto det riktig ja og jeg tror ikke at jeg brukte veldig mye tid på å ? i ordbøker og såne ehm nei det tro jeg ikke jeg tror jeg følte meg rimelig sikker at jeg har forstått det #00:31:12-1#

Interviewer: var det et lett språk da altså er det det du sier #00:31:18-2#

Person: nei jeg vil ikke si at de var et lett språk det var ganske avansert #00:31:26-0#

Interviewer: men det var altså ganske tydelig altså det var ikke #00:31:31-0#

Person: altså du sendte [merknad: noen spørsmål] jeg kikket så vidt på det og da ble jeg litt i tvil her og kanskje ja det var et godt spørsmål kanskje altså ehm jeg ser godt at sånn som jeg husker det er dette språket er jo ganske avansert og det er lekent og det har ofte doble bunner og litt avansert språk da ehm sånn at det er fullt mulig å gjøre en feil og misforstå det ser jeg men jeg tror at da jeg satt og holdt på med det at jeg hadde en god følelse på at dette forstår jeg dette mestrer dette snakker veldig til meg dette er veldig min måte å skrive på jeg synes det falt veldig lett for meg å oversette denne boka for at denne humoren det stilistiske altså enten du har sans for det og synes det er fint og det appellerer til deg ikke sant og jeg synes det gjorde det for meg i hvertfall så var denne oppgaven veldig morsomt og på en måte lett men du må ikke misforstå det ikke enkelt men #00:33:13-5#

Interviewer: det falt lett for deg #00:33:16-3#

Person: ja det gjorde det #00:33:19-1#

Interviewer: nei men det forstå jeg eh skal vi se ja det er jo ofte eller ofte og ofte men noen gange er det i hvertfall sånn at et ordtak eller fast uttrykk dukker opp flere ganger i originalen er det da sånn at når du oversetter boka legger du merke til det og passer da også på at du oversetter det samme med det samme #00:33:55-7#

Person: det burde jeg absolutt gjøre ja ehm ja altså det vil jeg jo tro at jeg grunnen at du spør er kanskje at men som regel vil vel et ordtak bety det samme eller har den samme funksjon altså eh ja det når du spør på den måten naturlig vil svaret være ja #00:34:34-0#

Interviewer: men er det sånt at du da skriver du ned ordtakene som dukker opp etter hvert i originalen på en måte og så går du tilbake og ser på hvordan du oversatte det der #00:34:41-9#

Person: nei det tror jeg ikke det gjorde jeg ikke #00:34:44-1#

Interviewer: det er bare er det en intuisjon og hvordan det føles der og da #00:34:51-5#

Person: for meg ja mh #00:34:55-0#

Interviewer: ja ehm ja forekommer det eller jeg vet jo at det forekommer men eh det at du bruker da faste uttrykk og ordtak hvor det ikke ordtak i originalen ehm er det noe altså er det liksom bevisst eller #00:35:25-4#

Person: nei ikke på den måten at her trengs et ordtak her velger jeg å sette inn et ordtak fordi at nei ikke på denne måten men eh det kan nok tenkes at når du sitter sånn det går fort og du får ofte det kommer og ramler ned ikke sant hvertfall for meg så er det sånt at jeg hører veldig her er det jo så mye dialog ikke sant og når du da blir vant til de stemmene så hører du hva de sier og da er det liksom det tar deg veldig fort og mens og det er min måte å jobbe på eh og det kan ofte være det kan ha den fordelen at det blir lekent det blir muntlig det blir på en måte veslet men ikke sant det kan ha den omkostningen av og til at du på en måte fjerner vitser fra originalen i måten en ting sies på ja og noen oversettere vil sikkert være mer nøye enn jeg er på hele tida dobbeltsjekke har du sagt dette akkurat sånt og har du brukt det samme uttrykket samme sprichworter hmm mens for meg så tror jeg at det av og til er nok med det mer opptatt av å ivareta kanskje av og til humoren i den boka her at det blir morsomt på samme måten men ikke nødvendigvis sagt på den samme måten hvis du skjønner jeg tror for meg er det kanskje viktigere med sånn at hvis det er veldig morsomt som det jo ofte er her så er min prioritet dette skal være morsomt det skal være morsomt på samme måten men eh her kan det altså det er om du tar deg noen språklige friheter og sier ting på en litt annen måte så er det lov #00:38:17-7#

Interviewer: ja du snakket jo om denn kreative friheten som oversetteren har eh ja også lurer jeg på når du var ferdig med oversettelsen eh og leverte det til forlaget ble det bearbeidet #00:38:48-8#

Person: ja ehm vasket som vi sier sier man det på tysk sprachwasche hehe hva kaller man den prosessen #00:39:02-4#

Interviewer: ja nesten som sensur #00:39:04-2#

Person: nei men på norsk snakker man om vask språkvask man vasker bort det skitne dårlige det skal være rent og fint det som blir igjen nei men det er alltid sånt når man leverer en oversettelse så har forlaget en vasker som vi sier en slags konsulent som tar seg av det språklige passer på at det er riktig det altså en sånn prosess og da får du når vaskeren er ferdig med sin jobb så får du manuskriptet tilbake med alle rettelsene og da er det da skal du som oversetter på en måte ta stilling til det vaskeren har gjort og si ja eller nei ja dette aksepterer jeg dette var en god ide og dette den rettelsen tar jeg til etterretning men hvis du er uenig med det vaskeren har sagt så kan du også bare si at nei jeg vil ha det sånn som #00:40:10-9#

Interviewer: ja det er du som har siste ordet #00:40:13-7#

Person: ja siste ordet jeg har det #00:40:15-6#

Interviewer: og det er da rent språklig korrekthet på en måte eller også sånne ting her har du oversatt ordtaket med det og det #00:40:22-2#

Person: det kan være det og det kommer det er ikke alltid at norske vaskere er så flink i originalspråket en vasker skal jo se på originalen og en veldig god vasker vil jo også kunne påpeke at her har du misforstått noe men som regel så er det de fleste vaskere tar bare stilling til det norske versjonen mhh #00:41:01-1#

Interviewer: og ehm har du det er jo veldig vanlig det står også her man får jo anmeldeser sant eller det er vel bare på en måte originalen da som får anmeldeser altså historien men får du noe anmeldsler for oversettelsen din #00:41:22-7#

Person: ja altså det har jo vært en lang diskusjon altså mnge som oftest så blir det ikke oversettelsen kommentert nei altså tradisjonelt så litteraturanmeldelser har oversatt litteratur det er veldig sjeldent at man har sagt noen ting om oversettelsen ofte er det at man skirver mer i anmeldelsen som om boka er skrevet på norsk man har likosm ikke den bevisstheten at dette er en

oversettelse men ehm så det var et sårt punkt for oversetterne man føler seg litt oversett
#00:42:09-2#

Interviewer: mhh ja det er akkurat det jeg tenkte på mh #00:42:14-6#

Person: men ehm på en annen side det har vært mange oversettere har vært sinte på det at du har skrevet nå må anmelderne tar seg sammen vi krever jo å bli sett da og respektert for den jobben vi gjør og noen anmelderne prøver veldig å er ofte opptatt av å anmelde oversettelsen og gi karakter på den og si om den er bra eller ikke hva som er bra eller dårlig eller men det er egentlig ganske vanskelig hvis du skal anmelde en oversettelse det er en ganske stor jobb så hvis du skal gjøre det på en seriøs måte så må du jo lese originalen ganske nøye når du vet litteraturanmeldere jobber de har ikke fast ansettelse de får bare honorar for hver anmeldelse så de må jobbe som bare det for å leve av det så det er ja altså det er vanskelig å anmelde oversettelser på en informert og god og interessant måte det er ganske krevende og jeg vil se at jeg foretrekker nesten da heller at man lar være å prøve enn man altså det er mange som har liksom mange legger merke til en feil et sted og så nevner man den feilen i anmeldelsen og lager noe stort nummer over en veldig liten bagatell en altså det kommer ofte så tilfeldig hvordan oversettelsen blir bedømt og overfladisk så jjeg er ikke så opptatt av det lenger #00:44:14-9#

Interviewer: nei det skjønner jeg og du har ikke fått anmeldelse for oversettelsen din av boka?
#00:44:25-0#

Person: det husker jeg ikke jeg husker ikke det jeg vil kanskje tro når det gjelder den boka her så tror jeg kanskje at oversettelsen det er nok ganske sannsynlig at den har blitt nevnt for den var såpass men jeg kan ikke huske det men når det gjaldt den boka her så likte folk den her og sa at denne her var helt fantastisk det er det morsomste jeg har lest ja og hva i all verden hvem er Walter Moers og altså ? altså helt fantastisk ja og det har jeg nesten aldri opplevd å få en sånn respons fra leserne så eh men jeg husker om anmeldere kommenterte oversettelsen
#00:45:22-2#

Interviewer: nei men det er jo veldig gøy å få en sånn respons #00:45:27-9#

Person: ja det var nok #00:45:29-6#

Interviewer: men hvordan for det var utrolig vanskelig å få tak i oversettelsen den blir ikke publisert lenger #00:45:41-6#

Person: nei ok så utsolgt fra forlaget #00:45:38-7#

Interviewer: mhh hvordan fungerer det da altså hvis det var så god og stor respons #00:45:48-0#

Person: ja nei jeg vet ikke om det var så stor respons når det gjaldt salgtall altså Walter Moers han er jo stor i tyskland ikke sant dette er jo han er en kjempesuksess og jeg tror kanskje at forlaget håpte på at det dette skulle bli en kjempesuksess skulle ta av i norge men det gjorde det jo ikke på samme måten det gjorde jo ikke det men jeg vet ikke at hvor mye det ble solgt det kan godt hende at det solgte bra men han ble jo ikke det fenomenet som han ble i tyskland ikke sant han så ehm men folk som har sans for det ikke sant vil jo se at det her er var helt spesielt ja det var jo en morsom en av de kjente skuspillere i norge ringte til meg og sa jeg har kjøpt opp alle eksemplarer i bokhandleren bare for å gi i gave til forskjellige gaver for det var helt fantastisk det er morsomt #00:47:06-3#

Interviewer: men ehm jo har du aldri vurdert å oversette en til bok av Moers #00:47:19-5#

Person: jo men jeg ville veldig gjerne gjort det men jeg antar når forlaget ikke fulgte opp så må det bety for forlaget så ble det ikke en suksess som de hadde håpet på så hvis det her hadde vært en knall suksess i norge som de hadde tjent masse penger på denne boka så hadde de fortsatt med Walter Moers og hadde de nok kommet til meg men jeg hele tida har vært sånn at jeg får mange oppdrag fra mange forlag så jeg har men jeg har av og til jeg har ikke undersøkt saken men jeg har av og til undret meg at det ikke ble noe mer walter moers i norge for jeg hadde intrykk av at eller jeg vet at det var mange leste dette og syntes det her var helt fantastisk #00:48:26-2#

Interviewer: ja hm kanskje det kommer noe mer #00:48:30-7#

Person: tja hmm #00:48:33-8#

Interviewer: yes men da blir det egentlig overgang til disse litt mer spesifikke spørsmål som jeg pgså sendte til deg i forkant du kan jo få den her sånn ehh og ja som sagt jeg vet jo at det er veldig lenge siden så det går veldig godt an å bare si at du ikke husker og ja ,men ja så det første da i hytt og pine og du må jo huske at jeg er tysk altså jeg kjente ikke uttrykket fra før av ehm men #00:49:20-9#

Person: vet du hva da tok meg det er rett og slett feil det heter egentlig i hytt og vær #00:49:25-5#

Interviewer: ja det fant jeg nemlig også ut #00:49:23-2#

Person: ja det heter i hytt og vær men så har i hytt og pine det har blitt en sidevariant som har grepet om seg slik at nå har jeg inntrykket av du hører oftere i hytt g pine enn i hytt og vær men det vil jeg ikke det er rett ogslett en slags slipp det er slags hvis jeg hadde vært litt skarpere der så hadde jeg skrevet i hytt og vær #00:49:52-9#

Interviewer: ja ok så du var ehm ikke for jeg hadde kanskje tenkt at det var at du tenkte på leseren fordi på det tidspunktet var vanligere å si i hytt og pine og hvis du hadde skrevet i hytt og vær så hadde kanskje leseren tenkt at åja det var litt gammeldags #00:50:16-7#

Person: åja sånn ja nei nei det har jeg ikke tenkt jeg har nok bare vært som jeg sa det går fort det ramler ned i hodet når du skirver og det her har jeg litt sånn følt sånn jeg liker egentlig ikke så godt jeg liker på en måte altså jeg har litt respekt for de faste uttrykkene idiomene egentlig jeg mener at det skal være riktig så det her var faktisk det er en sånn uoppmerksomhet #00:51:03-3#

Interviewer: ja for jeg #00:51:04-5#

Person: og vaskerne har jo heller ikke ....det har ikke blitt kommentert men et problem er det jo ikke alle forstår jo i hytt og pine like godt som i hytt og vær #00:51:26-6#

Interviewer: ja det er jo mer vanlig å si nå jeg tok en liten spørreundersøkelse blant vennene mine og de bruker alle i hytt og pine og til og med i ordboka står det at det er mer brukt #00:51:42-7#

Person: står det der ja #00:51:44-3#

Interviewer: hmm ja og neste eksempel er da [...] for det er litt det gøy #00:51:53-8#

Person: ser jo veldig rar ut barbarhånd i kyklophanske #00:52:02-6#

Interviewer: ja for da har vi det er på denne nattakademiet nattskolen av professor nattergalsen også er blaubär jo elev der med noen andre ganske rare karakterer og det er da for det første han barbaren eh det er han heter vel groot og så er det denne lille kyklopen zille også bruker moers da for å beskrive kyklopen zille for ham ja han er litt aggressiv på en måte men han er jo veldig liten så han bare får andre til å kjempe med hverandre han ja er stachelt die anderen an ja også er de da bestevenner altså han barbaren og kyklopen også passer det med altså i originalen die faust von groot vom barabren die grosse faust passt wie faust aufs auge også er jo kyklopøye den er jo stor sant også har vi den store knyttnevnen som passer liksom perfekt på det store øyet så uttrykket å passe wie die faust aufs auge betyr jo å passe perfekt men så har jeg funnet ut at opprinnelig så betydde det å ikke passe perfekt sammen fordi knyttnevnen passer ikke jo på lyet det ødelegger jo det og skal ikke på der og oversettelsen der valgte du å passe som hånd i hanske og det betyr jo å passe perfekt sammen #00:54:16-6#

Person: ja det gjør jo det #00:54:18-3#

Interviewer: men i denne konteksten den store hånden passer da jo egentlig ikke i den altså den har jo ikke hansker på men hvis man tenker seg hansker da passer jo kanskje ikke den store knyttnevnen i den lille hansken #00:54:37-1#

Person: nei nei #00:54:37-7#

Interviewer: så jeg lurte på egentlig ja om du tolket det som å passe perfekt sammen eller som det opprinnelige å ikke passe perfekt sammen eller om du #00:54:54-8#

Person: hvor står setningen? #00:55:01-8#

Interviewer: eh skal vi se ja her nede #00:55:17-5#

Person: (leser) #00:55:24-0#

Interviewer: det er jo litt detaljert da #00:55:29-8#

Person: det er jo her er jo det jeg har trodd barabrhånd i kyklophanske det er jo ikke at man ser for seg ikke sant jeg tror jeg har tenkt at #00:55:53-3#

Interviewer: for uttrykket selv er jo en god oversettelse altså å passe som hånd i hanske betyr jo det samme som wie die faust aufs auge det er bare konteksten som #00:56:07-5#

Person: ja og det er jo det er altså som hånd i hanske det betyr jo altså det betyr perfekt men barbarhånd i kklophanske da får du et tilføres nok at det absurde da på en måte jeg tror at jeg på en måte har hva står i originalen #00:56:36-1#

Interviewer: (leter) #00:56:46-8#

Person: (leser) ja barbarhånd i kyklop [...] ja hva er spørsmålet ditt #00:57:07-1#

Interviewer: nei altså valget var det mellom det å velge uttrykket å passe som hånd i hanske eller formidle bildet knyttnevnem går på øyet men så miste det idiomatiske #00:57:24-1#

Person: ja altså ikke være så opptatt av øye altså det tyske ordet det fungerer ikke på norsk knyttet til øye det blir ikke noe på norsk nei så det er jo hånd i hanske som vi bruker på norsk eh ja så du tar jo det jeg vil si at jeg tar være på litt sånn den grunnbetydningen at disse to passer egentlig godt sammen ikke sant som barabrhånd i kyklophanske altså det er jo en meningsløs ting men i den konteksten som er så sprø så kan det på en måte tillate å skrive noe sånt fordi det er på en måte litt innafor ja det blir ja skjønner du #00:58:20-1#

Interviewer: jaja absolutt og det må jo ikke være leseren altså jeg tenker dennorske leseren erkjenner at du bruker ordet der og da kanskje ikke fokuserer så mye på at det egentlig ikke fungerer i konteksten #00:58:43-8#

Person: mhh ehm nei altså meningen er jo på en måte jeg har tenkt at å få fram på en måte passer de to sammen men det at de passer sammen er jo i seg selv #00:59:09-6#

Interviewer: altså at akkurat de kanskje fordi altså pga altså sine personligheter men egentlig konseptet barbar og miniatyrkyklop ikke passer sammen ja det skjønner jeg #00:59:29-7#

Person: ja jeg tror det #00:59:31-7#

Interviewer: mhh ja ehm også ja denne å gå kaldt nedover ryggen på meg det forekommer ganske ofte ehm fire ganger i oversettelsen og eh ja to ganger i originalen tre ganger i originalen og en gang står altså har vi uttrykket i originalen men du brukte da ikke uttrykket i oversettelsen #01:00:19-3#

Person: ok #01:00:19-7#

Interviewer: men ehm ja så altså ja denne konsekventheten vi har jo snakket litt om det tidligere men det er da rett og slett #01:00:34-9#

Person: nei altså det er ikke konsekvent da i den meningen men jeg vil jo bare si at jeg tror ikke at det var et bevisst ting i konteksten at den typen konsekvens er til stede nødvendigvis jeg tror

ikke moers har stått og tenkt nå bruker jeg ja eh hvertfall når jeg oversetter da så har jeg nok ikke vært så opptatt av akkurat at det passer å bruke de samme oversettelsene av uttrykket som for 20 sider siden eller noe sånt ja jeg har har jeg brukt et lignende uttrykk da #01:01:40-3#

Interviewer: skal vi se ehm #01:01:55-4#

Person: (leser) ok ja hvorfor oversettelsen ikke er konsekvent ja svaret på det spørsmålet er jo at det blir det er ikke den typen konsekvens som er viktig for meg det er viktig for meg at det funker der at det kan godt være et uttrykk som er det samme bare det på en måte dekker bare det er fullutgjørende i samme meningen ehm ja #01:02:51-2#

Interviewer: du brukte da å grøsse av vemmelse #01:02:56-0#

Person: ja grøsse er jo et synonym da å grøsse er jo liksom det er en sånn kroppslig reaksjon #01:03:08-9#

Interviewer: det mister jo noe da eller ved å ikke bruke ordtakene altså du snakket jo om at det er mye humor som formidles med ordtakene fordi de har ofte både den virkelige betydningen da også det overførte ja kanskje ikke i det tilfelle her men #01:03:39-6#

Person: ja ehm men altså jeg vil nok tenke det at om du skriver kaldt nedover ryggen eller grøsse så er jo det på norsk er det veldig nære uttrykk og synonymer og altså i som regel vil det være hipp som happ det vil være akkurat det samme hvis det da ikke vil være det konkrete bildet har en eller annen tilleggs mening i den konteksten altså det hvor kaldt på ryggen ? ja da må du jo selvfølgelig passe på å ta vare på det men hvis det bare er poenget å beskrive en kroppslig reaksjon en sånn ubehagsreaksjon om du da skriver det går kaldt nedover ryggen eller grøsset det spiller ingen rolle #01:04:49-1#

Interviewer: mhh ja ok eh ja det samme er det egentlig med å få øye på noen det bruker du ofte for sehen #01:05:02-7#

Person: ja (noe i bakgrunnen) ja det gjør jeg nok #01:05:10-6#

Interviewer: ja så #01:05:19-4#

Person: (leser) #01:05:21-8#

Interviewer: det jeg vet ikke om det innebærer noe mer plutselig da på en måte #01:05:28-6#

Person: altså ja det er mer det betyr altså fikk jeg øye på da så vi det er mer avslappa det er mer sånn muntlig da så vi stolltrollen altså da fikk vi øye på det har en annen valør det har en annen det er mer litt eh det har en litt annen vlør slik at ofte vil det på en måte synes jeg i den teksten her som hvor for det er jo en så på en måte litt høytidlig det har en litt sånn ofte i den teksten her så synes jeg det er lettere altså det passer bedre med at vi fikk øye på #01:06:29-8#

Interviewer: fordi det er mer sånn hverdagsspråklig #01:06:33-6#

Person: ja det er mer muntlig det har noe mer liksom eh hvilket uttrykk du bruker i en litterær tekst ikke sant det har noe med omstendigheter ikke sant altså hvilket nivå altså stilnivå altså her er det jo liksom øff det er vanskelig å forklare absolutt altså tingen rundt det at jeg bruker å få øye på i tilfeller hvor det på tysk er ehen #01:07:18-3#

Interviewer: ja for det er litt interessant for at veilederen min sa at det er litt mer gehoben stilmessig altså at det ikke er hverdagsspråklig men det er interessant at du nå sier at det er hverdagsspråklig for deg #01:07:36-7#

Person: å få øye på at det er mer gehoben mja nei altså det kan være det men det forutsetter at ja det kan være jeg kan forstå men ja og nei eh det har altså noe med muntlighet å gjøre ja mh #01:08:12-3#

Interviewer: ja #01:08:13-9#

Person: jeg må ikke det er ikke tilfeldig og det har noe med stilfølelse å gjøre #01:08:24-1#

Interviewer: ja og alle disse tilfellene er jo dialoger så det jo figurene som snakker #01:08:33-8#

Person: ja det har noe å si #01:08:35-3#

Interviewer: hmm ja spennende ehm #01:08:39-6#

Person: for altså det er jo situasjoner hvor et eller annet dukker opp og da så vi altså på norsk hvis noe får øye på det er en sånn plutselighet noe uventet altså som seerne ikke fanger opp da så vi stolltrollen ja hvis det har et element av overraskelse i seg så er det vel liksom da passer det bedre med å få øye på #01:09:22-9#

Interviewer: ja men det var det jeg også kom fram til for ordboksbetydningen for å få øye på er jo noe plutselig uventet eh og det ehm mens det altså på en måte kommer det kanskje ikke fram i alle tilfellene i originalen ehm altså dann kan jo uttrykke plutselighet eller zum ersten mal også men bare sehen altså verbet har ikke noe nødvendigvis noe plutselig #01:10:08-3#

Person: nei neida ehm nei men altså det er bare det er da min tolkning sånn som jeg ser situasjonen så og da er det sånn altså det må jeg ta på min kappe det er min tolkning det er min meddikning og sånn tror jeg man må være for en litterær oversetter du kan ikke sitte på ordnivå å oversette ja det er vanskelig å se du må på en måte ta hele situasjonen også må du på en måte dikte litt ja du må være kreativ #01:10:54-4#

Interviewer: hmm ja skal vi se ehm ja eh nå er det å spenne publikum på pinebenken som også forekommer oftere i oversettelsen enn i originalen og så forekommer det faktisk bare en gang i originalen og når det forekommer i originalen velger du da uttrykket å holde publikum på pinebenken istedenfor å spenne men er det noe som er veldig likt altså for jeg tenker liksom at det å spenne noen på pinebenken det er jo da da blir du veldig spent #01:11:49-7#

Person: det er jo den rad #01:11:52-9#

Interviewer: sånn tortur og det å holde noen på pinebenken de t kan også være å holde personen i posisjon #01:12:07-6#

Person: i den ubehagelige stillingen og ? #01:12:11-0#

Interviewer: men altså spenningen blir jo verre og verre kanskje mens når du holder #01:12:19-6#

Person: altså å spenne noen på pinebenken ikke sant du spenner personen altså han er på pinebenken ja å spenne noen det går jo tilbake på altså det rent konkrete betydningen å spenne noen fast med remmer og tau #01:12:40-0#

Interviewer: ja det og fantes det ikke noe sånt kurbel for å spenne enda mer og mer #01:12:46-2#

Person: å spenne ja netopp #01:12:49-1#

Interviewer: for jeg tenker på det altså mens når noen blir spent og spent og spent #01:12:56-6#

Person: ja sånt ja #01:12:57-5#

Interviewer: ja at det blir verre og verre #01:12:57-9#

Person: du drar til ja ja #01:13:00-8#

Interviewer: #01:13:02-5#

Person: å spenne noen på pinebenken uttrykket det betyr ikke den der gradvise jeg skjønner hva

du mener at du øker spenningen men sånn som jeg har tenkt hvertfall er at du blir spent fast og da bruker man remmer og du spenner fast slik at du ligger på en pinebenk og ja i tillegg hadde denne hjulen for at du kunne øke smerten og ja men jeg tror nok etymologisk at spenne på pinebenken det er jo som jeg tror da er det opprinnelige ordet men å holde noen på pinebenken det brukes også ehm å holde noen begge deler brukes det er også i bruk jeg vet ikke om du sjekket det men det ? men det å holde noen på pinebenken er også gangbart altså at du finner det i faktisk språkbruk muntlig språk #01:14:31-7#

Interviewer: ja og med akkurat #01:14:34-2#

Person: å holde publikum på pinebenken betyr jo at sånn jeg tenker på er det kanskje litt med selvfølgelig i overført betydning uansett så nei det er litt vanskelig å se forskjellen #01:14:52-8#

Interviewer: ja og tenker på uttrykket in atem halten da har vi jo det med da venter du på en løsning mens i jemanden auf die folter spannen jeg vet ikke det med at det blir spennendere og spennendere om det har noe å si #01:15:21-9#

Person: hva er situasjonen i den tyske #01:15:25-6#

Interviewer: eh ja da var det husker du i atlantis denne megabyen eh da finnes det en sånn skrånegladiatorteater hvor alle skal fortelle løgn altså det liksom konkurranse om å bli den beste løgneren #01:15:55-3#

Person: ja ellr skrånefortellern #01:15:57-2#

Interviewer: ja også er det da situasjonen at jeg tror det var blaubär som spenner eller holder publikum på pinebenken på en helt ny måte med denne historien han forteller #01:16:14-3#

Person: ja nettopp og det er det jeg prøver å si det er nemlig det at å holde på pinebenken så ser jeg det mest med teaterforestilling eller en ja en historiefortelling hvor du har et publikum som sitter og venter på løsningen som sitter og venter på konklusjonen og det at man da liksom kveler

publikum man holder den på pinebenken det på en måte utbrodere at det kommer stadig nye elementer inn sån at man får ikke løsningen altså det å holde på pinebenken for meg er det et uttrykk som jeg forbinder med et publikum og en scene noe foregår og publikum sitter og venter på på løsningen men å spenne på pinebenken det er ja så det jeg forstår hvorfor jeg skrev det hvis det var en sånn skrønekonkurranse #01:17:31-7#

Interviewer: ja men det var jo interessant ja det neste er da i originalen står det warden bis der segen abgeregnet ist og du oversetter det med vente til grøden har regnet ned over oss #01:17:42-9#

Person: ja warden bis segen abgeregnet war #01:17:48-4#

Interviewer: bis der segen abgeregnet ist ja det kan jo vi kan jo se her #01:17:58-8#

Person: ja det har jeg da grøden ja er det er det feil #01:18:07-0#

Interviewer: nei det var bare det at jeg fant ikke uttrykket altså er det det går jo grøden som #01:18:23-9#

Person: segen abgeregnet jeg tenker på at det går tilbake til mannaen fra himmelen i bibelen at det regner brød ned fra himmelene #01:18:27-5#

Interviewer: sånn ja #01:18:28-5#

Person: er det ikke det tror du altså segen abgeregnet altså da kommer velsignelsen regner ned ovenfra og det går jo tilbake på den bibelske fortellingen tror jeg altså mannaen fra himmelen ehm som er en bibelsk fortelling hvor de altså jeg husker ikke men poenget er i hvertfall for ikke at de sulter plutselig så kommer det brød regner ned fra himmelen så det er grøden som faller ned fra himmelen #01:19:05-9#

Interviewer: altså grøden er liksom brødet med humor #01:19:12-3#

Person: ja altså segen er jo velsignelse så det er jo bare en gave fra himmelen det hres jo rart ut men grøden det henter vi da fra brødet da den manna som står i bibelen det er en jeg tipper at det tyske uttrykket segen vom himmel abregnen at det har et opphav i den bibelske fortellingen vill jeg tippe men #01:19:50-0#

Interviewer: ja det kan jo godt hende skal vi se ja og her er det der er de i ørkenet i denne tornadoen også forteller de da om at eh tornadoen tar eh alt inn i seg også var det jo veldig mange som trodde den ga gull og verdisaker som en offergave til orkanen og da er det liksom for de behandler orkanen som en gud og da er det alt det som kommer in ni orkanen i ronadoen som regnes som en segen ikke sant så det er jo det bibliske her også og det er jo faktisk de får jo også mat inn i tornadoen hmm så det passer jo bra men nei for veilederen min han sa at eller en mulig forklaring hadde også vært hamsuns markens grøde og det er på tysk der segen der erde om det kanskje var et tilfelle av intertekstualitet #01:21:29-1#

Person: ja nei jeg tenkte ikke på hamsun det gjorde jeg ikke nei jeg tenkte på mannaen fra himmelen det uttrykket der #01:21:38-8#

Interviewer: ja spennende eh ja nå er det noe som jeg lurer på som ikke er et ordtak da men når blaubär går gjennom dette bolloghodet det er et svær hodet til denne kjempe og så møter han på figuren galskapen ja og det er den er mannlig på tysk men i oversettelsen gjør du galskapen kvinnelig husker du noe #01:22:19-7#

Person: nei jeg husker ikke det men har galskapen et annet navn enn galskapen #01:22:29-2#

Interviewer: nei #01:22:29-6#

Person: men jeg sier hun ja mens på tysk er det er der Wahnsinn #01:22:40-0#

Interviewer: der Wahnsinn #01:22:46-1#

Person: galskapen er jo også hankjønn på norsk nei det kan jeg ikke si hvorfor den ble kvinnelig interessant #01:23:01-3#

Interviewer: feministisk perspektiv neida men det er jo ikke viktig for oppgaven min men jeg lurte på #01:23:12-7#

Person: nei galskapen #01:23:13-8#

Interviewer: men ehm #01:23:21-6#

Person: det er jo en slags altså det er jo en min dikteriske frihet kan du si da jeg vt ikke hvorfor galskapen ble hun det er jo det jeg tillater der og da for meg der og da og det kan jeg gjøre for jeg ser ikke noe viktig poeng hos forfatteren at dette er et hankjønnord og skjønner du hva jeg altså når du oversetter litteratur så altså mange av oss sier at det er jo en del av oppgaven å på en måte du må være medskapende altså ja altså den type frihet da at man har lov å skape vil jeg si som oversetter så lenge du ikke forandrer noen ting som er viktig på en eller annen måte for konteksten #01:24:40-5#

Interviewer: ja var det da sånt at når du leste originalen at wahnsinn den snakket til deg som en kvinne #01:24:50-1#

Person: ja på en eller annen måte jeg kan ikke si da måtte jeg lese alt dette og se om ett eller annet er som men altså det er jo en friheten jeg har tatt meg ikke sant for naturlig ville det vær hankjlnn siden det også er et hankjønnord men jeg kan ikke si hvorfor jeg har gjort det jeg kan bare si at det var et valg som jeg synes var riktig og som ikke gjorde noe skade og på en måte ble feil i forhold til viktigere ting #01:25:22-6#

Interviewer: ja spenennde i uttrykket eine predigt halten oder eine gardinenpredigt halten holde preken eller holde svovelpreken som du bruker her da altås svovelpreken som oversettelse for gardinenpredigt er det litt farligere på en måte #01:25:49-9#

Person: altså det er en litt annen kontekst altså gardinpreken altså svovelpreken er jo religiøst du har en svovelpredikant som tordner løs med veldig strenge moralske normer og svovel mens gardinpreken det er vel sånn skolesetting jeg vet ikke hvorfor det heter gardinpreken vi har det på norsk og #01:26:23-9#

Interviewer: ja det kommer fra at mannen jeg vet ikke når da altså at mannen kom hjem helt full og kvinnen satt hjemme og ventet på mannen og så kjeftet på mannen utfra senga gjennom gardinene #01:26:38-3#

Person: ja sånn ja nettopp det var en sånn ? ja ja ja det er sikkert er det det som ja nettoopp #01:26:51-2#

Interviewer: og det er jo kanskje altså å få kjeft fra kona i motsetning til å trues med der hölle #01:27:06-0#

Person: ja helvete ja det er klart det er en annen setting det altså jeg tror at grunnen jeg ikke skrev gardinpreken er at jeg føler at det er en sånn gammelmodig ord gardinpreken er litt sånn litt komisk på feil måte altså det er et begrep som vi kjenner i norsk men det er ingen som sier gardinpreken lenger ikke sant mens svovelpreken det er et ord som er litt mer i bruk og det ligner jo litt for du blir jo overhøvet og du får skikkelig hunfull kjeft ja men det er klart konteksten det er noen ja altså ja jeg burde kanskje skrevet gardinpreken jeg vet ikke men jeg tror i hvertfall at grunnen er at jeg følte at gardinpreken på norsk er et litt alderdommelig begrep på litt feil måte #01:28:21-5#

Interviewer: ja #01:28:22-3#

Person: og svovelpreken er litt mer dramatisk litt mer sånn pavleri #01:28:29-8#

Interviewer: jaaj det skal det jo være i originalen #01:28:33-3#

Person: jeg tror i den konteksten at var skikkelig sånn #01:28:37-8#

Interviewer: absolutt #01:28:38-5#

Person: og det var jo power i den gardinpreken altså i norge har du en klisjeen at kona kommer med skevla hvor du bruker brødruller ? små mar det er liksom så det gardinpreken er jo også dramatisk det har mistet noen språklige ekspressivitetetn ja som jeg synes var viktig her som tar være på den dramaen #01:29:18-8#

Interviewer: drama og intensitet ehm ja også husker du kanskje at i boka finnes sånne dimensjonshull som jeg tolker jeg i hvertfall at de er usynlige men de kan luktes og han ene som også var i denne nattskolen som var fra en annen dimensjon qwert heter han men i hvertfall var det da sånt at de skulle da finne veien ut av denne labyrinten for å komme seg ut av nattskolen og så han fra den andre dimensjonen han sier da han går sin vei også sier han finner han et dimensjonshull også sier han ich bin sozusagen darüber gestolpert og altså å snuble over noe og det gjør han jo faktisk han faller ikke inn #01:30:41-0#

Person: han faller ikke inn #01:30:42-9#

Interviewer: nei han bare snubler over det og klarer å springe over #01:30:47-6#

Person: åja #01:30:48-2#

Interviewer: og når du snubler sant for da faller du ikke også ja i originalen står det ich bin sozusagen darüber gestolpert og du oversetter det med jeg nærmest snublet over det også tenkte jeg litt på denne nærmest altså for sozusagen er jo så å si og det aktiverer da på en måte disse to betydningene det faktiske snubling og at man plutselig kommer på noe altså å snuble over noe er jo overført for å komme over noe men jeg vet ikke om jeg forstår det riktig denn nærmest som nesten eller fast #01:31:47-6#

Person: jo nærmest men du sier altså at det ich bin sozusagen darüber gestolpert var det det der #01:32:00-0#

Interviewer: hm #01:32:00-4#

Person: (leser) det er så å si snublet over det men hva var poenget ditt #01:32:16-3#

Interviewer: ja så problemet i mitt hodet er egentlig at hvis jeg oversetter det tilbake da til ich bin fast darüber gestolpert da snubler du jo ikke #01:32:29-1#

Person: nei #01:32:29-4#

Interviewer: så da blir det liksom den snublingen borte eh og så den overførte betydningen med å komme på noe eller finne noe uten at du leter etter det sant eh og hvordan kan du gjøre det nesten altså fast auf etwas stossen ohne es #01:33:04-1#

Person: men det betyr jo ikke helt fast det er jo ikke akkurat samme nærmest jeg nærmest snublet da snubler du da ja men altså på en nærmest ja nei jeg altså det høres jo ? den dobbeltheten på den tyske ich bin szusagen darüber gestolpert altså det betyr at du fant det det var det ene og det andre var at du falt ikke ned men du snublet over det over det ja og hvis du sier det nå på norsk da jeg eh så å si snublet over det (...) det kan nok hende at du har et poeng der at jeg nærmest snublet over det det tar ikke vare på den dobbeltheten der fordi jeg så å si (...) ja #01:34:46-5#

Interviewer: det er ikke så lett #01:34:48-3#

Person: nei det er ikke det nei det er nok der har jeg ikke vært oppmerksom på ? #01:34:58-2#

Interviewer: men du sa at nærmest betyr at du snublet #01:35:04-2#

Person: ja det betyr at du det er litt sånn nærmest det betyr at det er litt uklart hvordan det egentlig gikk til for det er jo en situasjon hvor du kommer der og så snubler du har har ikke kontroll ud på en måte snubler og faller ikke ned i men faller på den andre siden og da hvis du skal fortelle det etterpå så bruker du a nærmest det forteller da at her er det uklart hva som

egentlig skjedde jeg nærmest snublet det med nærmest det er en slags sånn det forteller at dette det som skjedde her det var ukontrollert det var litt uplanlagt det var litt tilfeldig men det tar ikke være på den jeg så å si snublet over det det betyr på en måte du fant det og at du unngikk du på en måte jeg tror du har et poeng der altså #01:36:27-9#

Interviewer: men altså å snuble over noe på norsk det er jo også et uttrykk #01:36:35-7#

Person: ja og det er å oppdage noe #01:36:38-5#

Interviewer: ja så du mener bare at nærmest ikke aktiverer det på samme måten som sozusagen hos leseren at det betyr både og #01:36:54-1#

Person: jo egentlig gjør det jo det og #01:36:59-9#

Interviewer: ja #01:37:00-2#

Person: det gjør jo egentlig det og så å si nærmest på norsk er det veldig synonymt det forteller at her liksom nei kanskje jeg ble litt usikker der du nei jeg tror kanskje at de er ganske synonymt at det ikke er så stor forskjell om du skriver nærmest eller så å si på norsk det tror jeg ikke #01:37:47-6#

Interviewer: nei ok ehm det neste har vi kanskje snakket om allerede det er uttrykket jemanden in die irre führen også brukte du forskjellige uttrykk da for det i oversettelsen mens i originalen står det alltid in die irre führen så du brukte da for eksempel noe altså her ich hab dich noch viel tiefer in die irre geführt så brukte du jeg har ført deg mye lengre inn i labyrinten eh du bruker å narre noen å føre noen på ville veier føre på villspor ehm lede vill ja #01:38:46-0#

Person: bruker jeg alt det #01:38:48-6#

Interviewer: hm #01:38:49-0#

Person: bruker jeg alle de forskjellige variantene om in die irre führen #01:38:52-9#

Interviewer: ja #01:38:53-2#

Person: ja men hva betyr det in die irre führen for deg #01:39:02-1#

Interviewer: eh det er jo både det å føre noen på en feil vei med vilje men også forvirre noen #01:39:16-9#

Person: ja i overhørt betydning ja in die irre führen men er du misfornøyd med noen av mine valg her at du mener at jeg treffet ikke ordentlig #01:39:31-7#

Interviewer: ehm kanskje å narre noen det er jo da som jeg forstår det bare å lure noen på den forvirringsmeningen altså det omfatter ikke begge deler #01:39:53-2#

Person: hm #01:39:54-1#

Interviewer: det med feil vei og forvirring #01:39:57-7#

Person: å narre det er jo mer det har ikke det konkrete aspektet at du faktisk leder noen rent fysisk på ja men ja altså her har jeg ikke vært opptatt av denne konsekvensen ikke sant det har overhodet ikke tenkt på jeg har bare tatt det uttrykket i det som falt meg inn i den situasjonen som jeg synes tok vare på meningen i den konteksten #01:40:43-7#

Interviewer: ja du må jo ta noen valg #01:40:48-0#

Person: ja men det er mulig at det spørsmålet du stiller nå har jeg ikke stilt meg da måtte jeg gå inn og se på alle tilfellene av ? om dette er noe men ja men det tror jeg tror du at grunnen for at han holder fast ved det uttrykket at det betyr det er noe jeg ikke har fått med meg eller kunne han har valgt noen forskjellige varianter på tysk som ville akkurat sagt det samme jemanden vertauschen #01:41:28-3#

Interviewer: ja jemanden zum narren halten er jo å narre noen men da er det jo som sich über jemanden lustig machen det er jo det det betyr ja altså det med (telefon ringer, Krogstad svarer) ja nei som du sier det fysiske det er kanskje bare in die irre führen som uttrykker det samtidig med denne forvoringen så #01:42:21-2#

Person: for in die irre führen det har den fysiske konkrete betydningen men det har jo også den overførte betydningen #01:42:34-0#

Interviewer: ja selvsagt og det er jo et spesielt uttrykk og jeg vil jo tenke at det er en mening bak at moers bruker akkurat det uttrykket men jeg vet jo ikke #01:42:41-5#

Person: nei men et sted i labyrinten der var det vel et sted #01:42:57-4#

Interviewer: ja men det var labyrinten det var sikkert stolltrollen som førte blaubär in die irre men han sa da også han utga seg for altså stolltrollen var jo denne stygge vesenet som har bare onde hensikter og han later som om han vil endre seg og det gjør han ved å si til blaubär at han vil føre ham ut av labyrinten eh så han gjør jo akkurat det motsatte han fører ham enda lengre inn labyrinten så han fører blaubär in die irre på den måten at han fører ham på feil vei og han forvirrer ham ved å si jeg skal føre ham ut men egentlig så #01:43:54-6#

Person: ja skjønner nei der tror jeg kanskje at jeg gikk glipp altså det ble litt for konkret å si bare å føre ham lengre inn det ble for snevert #01:44:11-2#

Interviewer: ja ehm alle register ziehen på tysk det oversatte du med å dra ut alle registrene #01:44:31-8#

Person: alle register ziehen #01:44:33-2#

Interviewer: mh #01:44:34-0#

Person: er ikke det orgelen da #01:44:36-3#

Interviewer: ja også å dra ut alle registrene det er kommer det fra å spille på alle register
#01:44:48-4#

Person: ja det tro register det betyr jo det fulle styrke #01:44:58-9#

Interviewer: fulle styrke #01:45:02-0#

Person: full styrke alle register ziehen altså da tenker jeg at hvis du hvi du bruker hele register da
får du maksimal styrke i #01:45:15-4#

Interviewer: i orgelen #01:45:16-6#

Person: ja #01:45:17-2#

Interviewer: ja og å gjøre alt som er mulig det er det jeg tenker på når jeg hører uttrykket
#01:45:26-8#

Person: ok #01:45:27-7#

Interviewer: og ikke tenke på konsekvensene jeg må bare gjøre det som må til #01:45:34-9#

Person: ja det er det det betyr på tysk ja akkurat #01:45:39-8#

Interviewer: ja også kom jeg på at det å dra ut alle register det finnes vel ikke på norsk altså med
dra men jeg kom over uttrykket å spille på alle register og det har kanskje en litt annen betydning
#01:46:02-7#

Person: ja det har litt annen betydning jeg har det her var ikke godt oversatt altså jeg har jo spilt
orgelen så jeg har fått å dra ut det er sikkert det er noe bilde på norsk altså fullt register det er et

bilde men det betyr ikke helt det samme som det du sier som alle register ziehen å gjøre da prøve alt som er mulig å prøve så da har jeg bommet #01:46:44-6#

Interviewer: men nei hva sa du full register #01:46:54-1#

Person: altså jeg skrev ut å dra ut alle register ja altså da var altså opptatt av det orgelet jeg har nok tenkt at hva er konteksten her da alle register ziehen #01:47:08-7#

Interviewer: ehm skal vi se #01:47:20-4#

Person: for jeg har ikke visst det du sier nå at alle register ziehen har den betydningen #01:47:27-0#

Interviewer: nei #01:47:27-5#

Person: det var ukjent for meg #01:47:29-7#

Interviewer: eh for vi er i det teateret fordi das publikum war hingerissen wie ein konzertpianist an der traumorgel und zog alle register #01:47:49-6#

Person: men da har du jo helt konkret der har du jo et orgel #01:47:57-0#

Interviewer: ja både og tenker jeg altså at det er brukt faktisk med denne orgelen men også leseren ser uttrykket alle register ziehen for her var det vet ikke hvor mye du husker om den delen men det er da i hodet til den kjempen også tjener blaubär penger ved å skape drømmer og det er den drømmeorgelen som han må betjene og det er liksom finalen som skjer nå så det er den største drømmen han vil skape nå og da zieht er alle register han gjlr alt som er mulig for å få det til #01:48:39-1#

Person: ja nei jeg har ikke vært klar over den betydningen faktisk så hm #01:48:45-4#

Interviewer: ja nei men det er interessant da ja det er egentlig det siste også ehm det står i originalen am schluss aller zamonischen geschichten der damiligen zeit waren immer alle tot #01:49:17-5#

Person: mhm am schluss en gang til #01:49:19-8#

Interviewer: ja am schluss aller zamonischen geschichten der damiligen zeit waren immer alle tot og det handler nå om dass alle tot sind tot eh også oversettelsen er i datidens zamoniske fortellertradisjon ble det alltid gjort rent bord på slutten så det å gjøre rent bord og jeg tolker det som om å gjøre rent bord at du bruker det som for det at alle waren tot sant ja #01:50:00-8#

Person: jeg tar meg jo en veldig frihet kan du si men det er jo det jeg har ment da hvor det er ingen levende tilbake #01:50:18-3#

Interviewer: for når man googler uttrykket da står det at det betyr å vinne alt å gjøre rent bord #01:50:28-4#

Person: jo jo i den konteksten hvis det er en spillkontekst ja ehm men det kan også å gjøre rent bord det betyr det kan også bety å ta livet av alle altså at alle det kommer jo an på konteksten å gjøre rent bord hvis du spiller kort og poker og sånt og den ene vinner hele potten da gjør du rent bord det betyr det i den konteksten men det kommer an på konteksten #01:51:05-4#

Interviewer: ja ok for på tysk er det kanskje alle ausradieren som har samme betydning #01:51:14-2#

Person: som er det å drepe alle ja nettopp #01:51:18-1#

Interviewer: ja ok men det er bra det har jeg ikke funnet ut av ja men det var alle spørsmålene jeg hadde så #01:51:38-2#

Person: ja veldig morsomt det var veldig morsomt det her ehm #01:51:46-5#

(...)